

Voor iedereen die zich verdiept in de geschiedenis van Pakistan is de beslissing gisteren door het leger om de noodtoestand uit te roepen geen verrassing. Militair recht is in dit land een antibioticum geworden: om hetzelfde resultaat te bereiken moet men de dosis steeds verdubbelen. Dit was een coup binnen een coup.

Generaal Pervez Musharraf regeert het land met de façade van een burgerregering, maar in werkelijkheid regeert het leger. Het was dan ook de hoogste militair van Pakistan die de noodtoestand uitriep; de grondwet van 1973 opschortte; alle nietgouvernementele TV-kanalen uit de lucht haalde; de netwerken voor mobiele telefoons bezet hield; het Hooggerechtshof omsingelde; de hoogste rechter en de president van de rechtbank afzette; en de zoveelste smerige periode in de geschiedenis van het land inluidde.

Waarom? Het moge duidelijk zijn dat het leger bang was dat een uitspraak van het Hooggerechtshof volgende week ertoe zou leiden dat Musharraf zich niet opnieuw kandidaat kon stellen voor het presidentschap. De beslissing om de grondwet op te schorten werd enkele weken geleden genomen. Betrouwbare bronnen melden – anders dan haar officiële woordvoerders zeggen (ze zou geschokt zijn) – dat Benazir Bhutto op de hoogte was en koos het land op tijd te verlaten. (Of haar ‘dramatische terugkomst’ ook van te voren gepland was zal de toekomst uitwijzen.) Bedwelmd door de geur van de macht, zal ze er nu wel achter komen dat macht nog steeds ongrijpbaar en glibberig als altijd is. Als ze de militaire coup steunt is dat politieke zelfmoord. Besluit ze om generaal Musharraf te dumpen (ze beschuldigde hem van het breken van zijn beloften), dan zal ze het vertrouwen verliezen van de VS, die haar hebben gebracht waar ze nu is.

De twee instituties die onder druk staan zijn de rechterlijke macht en de media. Juist de Pakistaanse media zorgt voor de informatie die we van politici nooit horen. De tv-zender Geo TV blijft buiten het land uitzenden. Een van hun scherpste journalisten, Hamid Mir, betoogde gister dat de VS het groene licht hebben gegeven voor de coup omdat ze de hoogste rechter beschouwden als hinderlijk en als een ‘Taliban-aanhanger’. Deze rechter, Iftikhar Hussain Chaudhry, kan verantwoordelijk worden gehouden voor de ernstige legitimiteitscrisis waarin de regering Musharraf zich bevindt. Want deze crisis bereikte zijn hoogtepunt toen de regering Chaudhry wilde schorsen. Duizenden mensen pikten dit niet – de schorsing was het begin van een massabeweging die de regering na zes maanden strijd op de knieën kreeg. Chaudhry was zo gevaarlijk voor Musharraf omdat enkele van zijn uitspraken een directe bedreiging vormden voor de regering en nog wel op sleutelonderwerpen zoals de verdwenen gevangenen; de wetgeving tegen seksuele intimidatie en geweld tegen vrouwen; en de vliegenvlugge privatiseringen in het land. Bovendien was men bang dat Chaudhry een president in uniform illegaal zou maken.

De strijd voor de scheiding der machten – die in Pakistan altijd zwak is geweest – was van kritiek belang. Pakistans rechters hielden zich tot nu toe meestal rustig. Zij die zich verzetten tegen militaire leiders werden zo ernstig lastig gevallen dat ze de pijp aan Maarten gaven. Men was daarom verbaasd over de moedige beslissing van de hoge rechter om terug te vechten, maar die beslissing was desalniettemin onvoorstelbaar belangrijk en gaf hem enorm veel respect. Over de hele wereld bestond een beeld van Pakistan als een land van generaals, corrupte politici en bebaarde gekken. De strijd voor de terugkeer van de hoogste rechter liet een ander beeld van het land zien.

De verklaring van het Hooggerechtshof dat de huidige schorsing illegaal en ongrondwettelijk is, is heroïsch. Het moge duidelijk zijn wie de nieuwe hoogste rechter is: een marionet van de mannen in

Nog een stap in de donkere nacht van Pakistan

Contributed by Tariq Ali
maandag, 12 november 2007 -

uniform. Wat er nu gaat gebeuren is onduidelijk. Als de grondwet meer dan drie maanden opgeschort blijft, is het mogelijk dat het leger van plan is Musharraf opzij te zetten en te vervangen door een andere 'sterke man'. Maar het is ook mogelijk dat het leger enkel tot doel had het hooggerechtshof schoon te vegen en de media te controleren. In dat geval zullen in januari verkiezingen volgen die niet fair zullen verlopen. Pakistan zal hoe dan ook de reis op weg naar het einde van de nacht voortzetten.

Dit artikel is vertaald door Paul Mepschen en is in het Engels te vinden op het website van de [Labour Party Pakistan](#) en [International Viewpoint](#). Tariq Ali is een socialistische schrijver en anti-imperialistische activist. Hij werd geboren in Pakistan en groeide daar op, maar woont nu in Londen.